

03.1- Aracın Yolculuk Öncesi Sürüş Hazırlığı

Aracın yolculuk öncesi sürüş hazırlığının **amacı** hataları ve eksiklikleri ortadan kaldırarak **yük ve yolcuyu sağlam ve zamanında hedefine ulaştırmaktır.**

Aracın yolculuk öncesi sürüş hazırlığının amacı
aşağıdakilerden hangisidir?

A. Varılacak yere en hızlı şekilde gitmek

B. Yolculuğun keyfini çıkarmak

**C. Hizmetin aksamaması, yk ve yolcuyu sağlam ve zamanında
hedefine ulaştırmak**

D. İleride karşımıza çıkacak herhangi bir durum için hazırlıksız olmak

**DOğRU
CEVAP C**

Araca binmeden önce yapılması gereken kontroller

- Direksiyon başına geçmeden önce aracınızın etrafında bir tur atın. Böylece aracınızın gözle görülür yerlerinde bir problem olup olmadığını görebilirsiniz. Bu kontrolde aracınızın far ve sinyallerine yönelik olmalıdır. Özellikle kışın yanmayan farlar hem görüş açınızı zorlaştıracak hem de trafik cezası almanıza neden olacaktır.
- Far temizliği ise diğer sürücülerin sizi kolayca görmesi açısından önemlidir.
- Aracınızı çalıştırmadan önce ön kaputa biraz vurun. Aracınızın altını eğilerek kontrol edin.
- Özellikle yağmurlu havalarda silecek kontrolü kritiktir, bu yüzden silecekler belli aralıklarla temizlenmelidir.

ARACIN YOLCULUK ÖNCESİ SÜRÜŞ HAZIRLIĞI

- Kışın nemli havalar ve yağmur nedeniyle buji kabloları ıslanabilir. Islak kablolar ise risk unsurudur, ıslak bujinin risk unsuru olmasını önlemek için bujiyi biraz gevşetip etrafını temizlemelisiniz.
- Kaloriferler kontrol edilmelidir. Uzun bir süre çalışmayan kalorifer, elektrik aksamında sıkıntılara ve tıkanıklıklara neden olacağından aracın performansını düşürebilir.
- Aracınızın radyatör ve su seviyesini kontrol edin. **Radyatördeki suyun donmasına engel olan antifrizin suyu yeterli miktarda olmadığı takdirde motorda ciddi hasar oluşabilir. Bu nedenle antifrizin özellikle kötü hava koşullarında sık sık kontrol edilmesi gerekir.**

ARACIN YOLCULUK ÖNCESİ SÜRÜŞ HAZIRLIĞI

- Lastiklerin ve Lastik havalarını kontrol edin. Lastiklerimizi kontrol ederken kesik, çatlak, balon ve dengesiz aşınma gibi deformasyonlar gözle görülebilirsiniz. Tekerlerinizin önünde ve arkasında delici kesici cisim var mı kontrol edin. Lastiklerinizin dış derinliğini kontrol edin. Lastiğinizin aşınma derecesi yasal olarak 1,6 mm. dir. Lastiğinizin doğru basınç seviyesinde olduğundan emin olun Doğru basınç, lastiklere daha fazla güvenlik, daha uzun bir kilometre ve optimum yakıt tüketimi sağlar. Lastik basıncının normalden daha düşük ya da yüksek olması aracınızın yol tutuşunu, lastik ömrünü olumsuz etkiler Daima aracınızın kullanma kılavuzundaki basınç değerini esas alın.

ARACIN YOLCULUK ÖNCESİ SÜRÜŞ HAZIRLIĞI

- Aracınızın yakıt ve yağ durumunu kontrol edin.
- **Akünüzün durumunu kontrol edin.**

Yola çıkmadan önce aracınızda bulundurulması gereken takım, avadanlık ve malzemeleri kontrol edin

Aşağıdakilerden hangisi araca binmeden önce yapılacak kontrollerden biridir?

- A. Lastiklerin kontrolü**
- B. Göstergelerin kontrolü
- C. Direksiyon ayar ve kontrolü
- D. Emniyet kemeri kontrolü

**DOĞRU
CEVAP A**

Ticari araç sürücüsü aracı sefere hazırlarken aşağıdaki "**iş öncesi hazırlık aşamalarından**" hangisini yapmak zorunda değildir?

A. Araç lastiklerinin üzerinde patlak, kesik veya balon olup olmadığını kontrol eder varsa aksaklıları giderir

B. Aracın motor kaputunu açarak yağ ve su seviyesini kontrol eder, varsa eksiklikleri tamamlar

C. Kilometre sayacını kontrol eder

D. Araç lastiklerinin diş derinliğini ve hava basıncını kontrol eder, basınç yeterli değilse hava basıncının yeterli seviyeye çıkmasını sağlar

**YANLIŞ
CEVAP C**

"Otobüs, kamyon, tanker, çekici, römork ve yarı römork gibi araçların muayenesi yapılırken 4 mm'nin altındaysa araç muayeneden....."

Yukarıda verilen cümledeki **boşluklara** sırasıyla aşağıdakilerden hangisi **getirilmelidir**?

- A. Yük endeksi / geçer
- B. Diş derinliği / geçemez
- C. Yük endeksi / geçemez
- D. Diş derinliği / geçer**

Kamyon, otobüs, çekicilerde lastik diş derinliği **4 mm altında** olmamalıdır ancak 4 mm altında olması muayeneden geçmeye engel değildir. Muayeden **geçememesi** için lastik diş derinliği **yasal sınırı 1.6 mm'nin** altına düşmesi gerekir

DOĞRU
CEVAP D

Motor Yağınız Nasıl Kontrol Edilir

- Motor yağı seviyenizi kontrol etmek için önce arabanızı **düz bir yere park edin**, ardından yağı motordan kartere geri akmaya bırakmak için **en az 10 dakika bekleyin**.
- Kaporta kapağını kaldırın ve sabitleyin, ardından görülmesi ve erişilmesi genellikle oldukça kolay olan yağ çubuğunun üst tarafını bulun. Çubuğu çekin ve eski bir bez veya kağıt peçete ile ucunu silerek temizleyin. Ardından çubuğu tamamen içeri girecek şekilde daldırın ve hemen geri çekerek yatay bir pozisyonda tutun.

Motor Yağınız Nasıl Kontrol Edilir

- Yağ çubuğunun ucuna doğru, bazen aralarında çapraz çizgilerin bulunduğu iki çizgi göreceksiniz. Yağ seviyesi ideal olarak en üst çizgide veya bu çizgiye yakın olmalıdır, fakat alt çizginin üzerindeki herhangi bir seviye de sorun yaratmayacaktır.
- Yağ seviyesi minimum işarete yakın veya bu işaretin altındaysa, kesinlikle hemen yağ eklemeniz gereklidir. Yağ yarı seviyedeyseniz, motor yağı eklemek isteğe bağlıdır.

Araca binmeden önce yapılan kontrollerden biri olan **motor yağı kontrolü** nasıl yapılır?

- A. Aracın düz bir zeminde olması gerekir**
- B. Motor çalışırken kontrol edilmesi gerekir
- C. Araç stop edilir edilmez kontrol edilmesi gerekir
- D. Mutlaka bir usta tarafından kontrol edilmesi gerekir

**DOĞRU
CEVAP A**

03.1- Araca Bindikten Sonra Yapılacak İç Kontroller

Araca bindikten sonra yapılacak iç kontroller

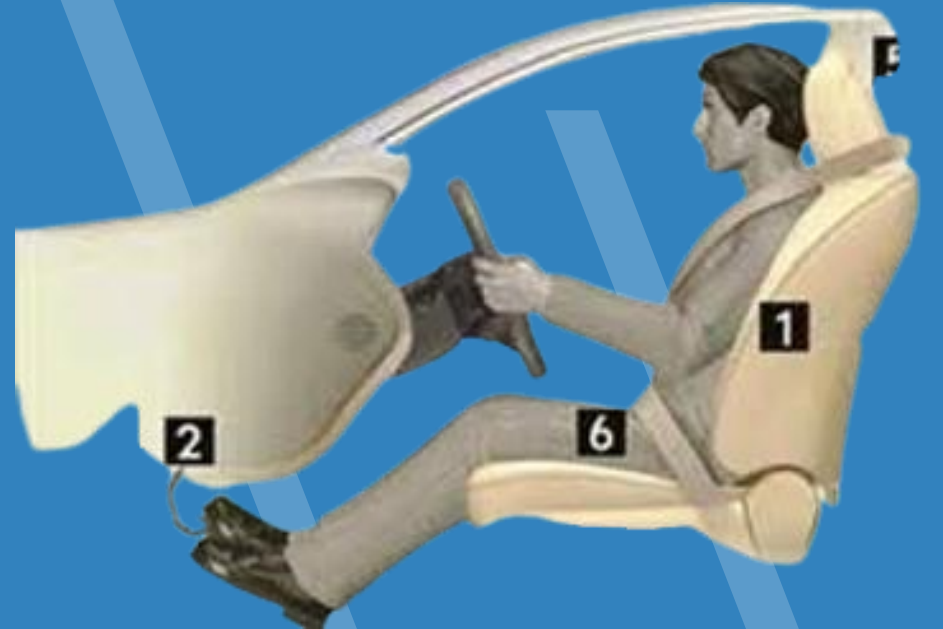
- Dikiz aynalarının kontrolü

90 derecelik bir açıyla ayarlanmış yan aynalar, 240 derecelik açıyı görebilmenizi sağlar.

Araç kullanmaya başlamadan önce koltuğunuza ve oturma pozisyonunuza göre dikiz aynasının da **90 derece açıyla ayarlanması** gerekir.

Araca bindikten sonra yapılacak iç kontroller

- **Araç koltuğunun kontrolü**
- Koltuğa oturduğumuzda omuzlarımız koltuğa değecek şekilde oturmalı, bilekler direksiyon simidinin 12 noktasına yetişmelidir.

Araca bindikten sonra yapılacak iç kontroller

Sürücü koltuğu sürüş esnasında rahat ve güvenli bir pozisyon sağlamak için doğru şekilde ayarlanmalıdır. Koltuğun sırt kısmı, dik bir açıyla ayarlanarak belin doğal kavisini desteklemelidir. Ayrıca, sürücünün dizleri hafifçe bükülü olmalı ve ayaklar pedallara rahatça ulaşmalıdır. Bu sayede acil frenleme ya da hızlanma gerektiğinde sürücünün bacak kasları aşırı zorlanmaz. Tepki süresi kısalır. Koltuğun yüksekliği, sürücünün yolu net bir şekilde görebileceği, yan aynaları ve iç dikiz aynasını rahatlıkla kullanabileceği şekilde ayarlanmalıdır.

Araca bindikten sonra yapılacak iç kontroller

- Direksiyonun 9 ' u çeyrek geçe biçiminde tutulması

Araca bindikten sonra yapılacak iç kontroller

- Kafa koruyucunun kontrol edilmesi
Koltuk başlığı, başımızın en üst kısmıyla aynı hizada olmalıdır. Araç koltuk başlığının doğru ayarlanması herhangi bir trafik kazasında sürücüyü olası darbelerden korur.
- Emniyet kemerinin kontrol edilmesi ve kullanılması

Aşağıdakilerden hangisi sürüş için araçta yapılacak hazırlıklardan **değildir**?

A. Yan aynalardan en iyi şekilde yararlanmak için aynalar 45 dereceye ayarlanmalı

B. Emniyet kemeri takılmalı

C. Direksiyon saatin 9'u çeyrek geçe pozisyonunda tutulmalı

D. Koltuğa oturduğumuzda omuzlarımız koltuğa değecek şekilde oturmalı, bilekler direksiyon simidinin 12 noktasına yetişmeli

**YANLIŞ
CEVAP A**

Araçta **sürücü koltuğunun ayarı** nasıl olmalıdır?

A. Omuzlar koltuğa dayalı, bilekler direksiyonun 12 noktasına değecek şekilde olmalıdır

B. Koltuk yüksekte ve direksiyona yakın olmalıdır

C. Koltuk rahat, geriye doğru iyice yatmış olmalıdır

D. Koltuk yüksekte ve direksiyona uzak olmalıdır

**DOĞRU
CEVAP A**

Araba koltuğu

Araba koltuğu, otomobillerde kullanılan koltuktur. Araba kapısını açmakla doğrudan koltuğa oturmak mümkündür. Arka koltuktan araba bagajına doğrudan bir ara geçiş bulunmaktadır.

Koltuk başında koltuk başlığı monte edilir.

Hem ön, hem de arka koltuklar arasında araba kolçağı yerleşiktir. **Araba kolçağı**, birçok modern araçta bulunan ve yolcuların kollarını dinlendirebilecekleri bir özelliktir. Arabalarda iki ön araba koltuğu arasında yerleşiktir. Arka koltukta orta kısma monte edilmiştir. Kolçaklar kol dayama ve eşya deposu gibi kullanılır.

Çocuklar için özel olarak çocuk koltuğu koyulur.

Modern arabalarda ön sırada 2 kişi, arka sırada 3 kişi, 3. sıra bulunuyorsa, 2 kişi oturabilir.

Araba koltuğuna emniyet kemeri bağlanır.

Aşağıdakilerden hangisi, araçlarda kullanılan bir koltuk çeşidi **değildir**?

- A. Sürücü koltuğu
- B. Dinlenme koltuğu**
- C. Destek koltuğu
- D. Bebek koltuğu

**DOĞRU
CEVAP B**

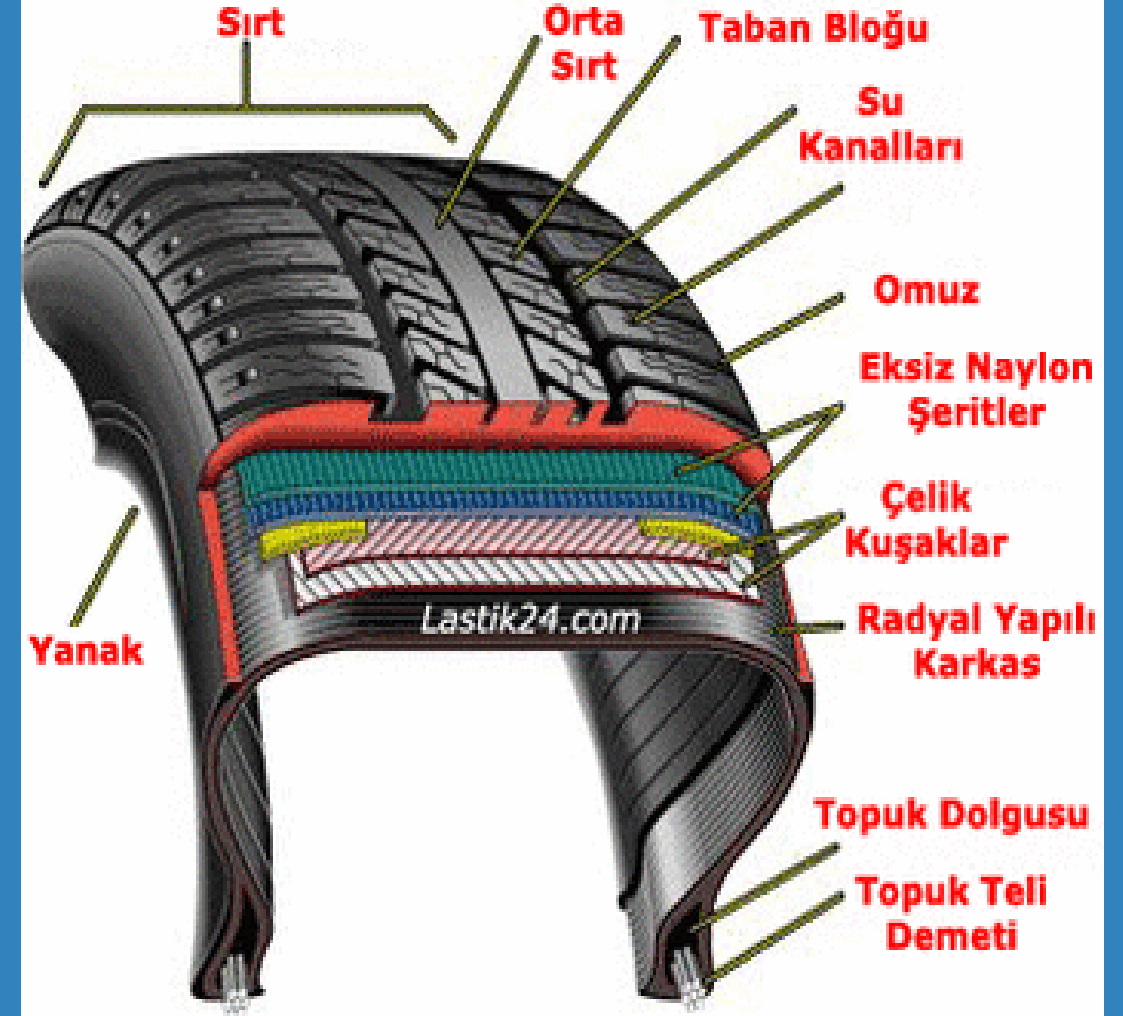
03.3- Lastiğin Teknik Kısımları

Lastiğin Teknik Kısımları

Lastiğin teknik kısımları 4 bölüme ayrılır. Bu kısımlar; **topuk**, **yanak**, **omuz** ve **sırt** bölümüdür. Topuk lastiğin jantla birleştiği bölümdür.

Topuk lastiğin jantla birleşip jantın lastiğe iyi temas etmesini sağlar.

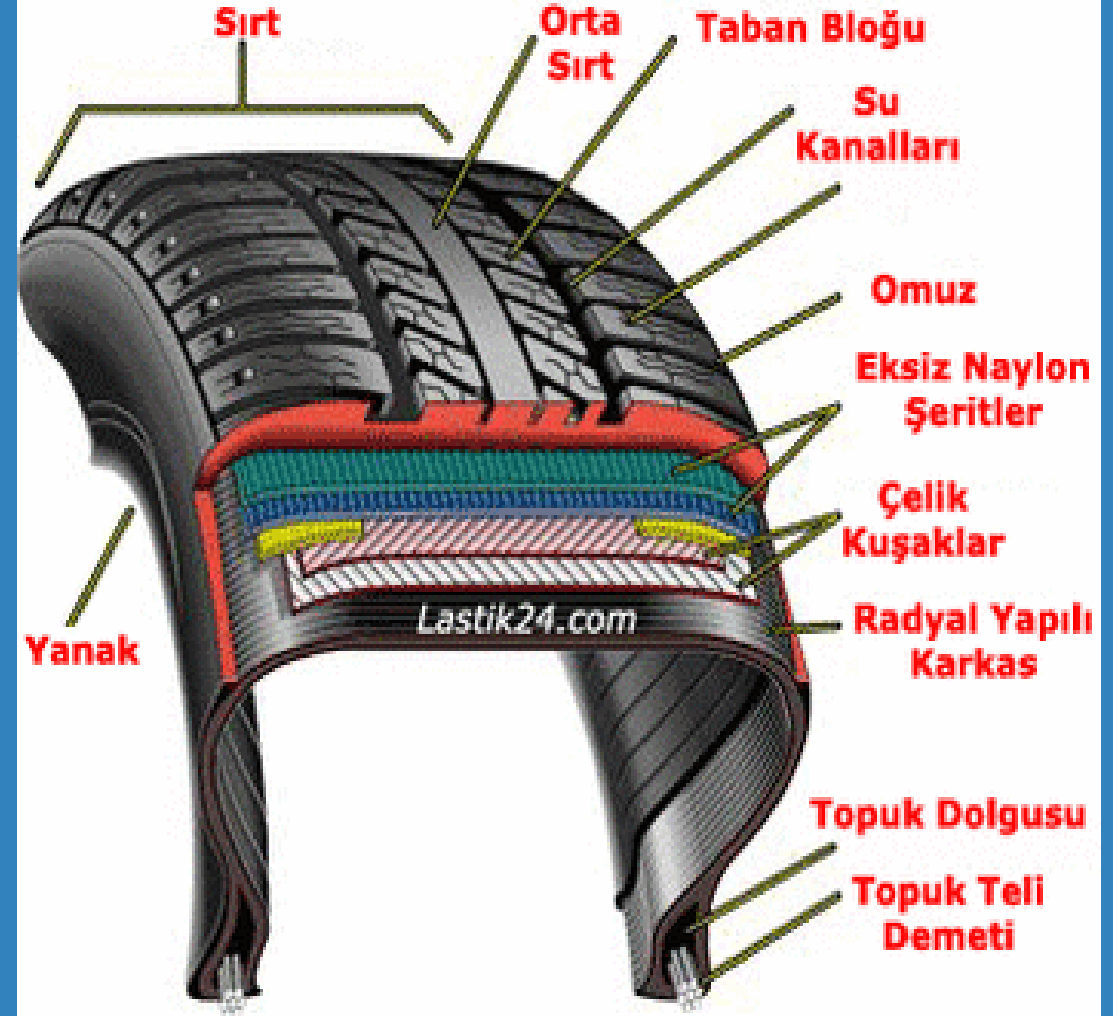
Yanak bölümünün yolla teması yoktur. Lastikte köprü görevinin temasını sağlayan kısma yardımcı olur. Lastiğin gövdesini dışarıdan gelecek tehlikelere ve sürtünmeye karşı korur.

Lastiğin Teknik Kısımları

Omuz bölümü, sırt ile yanak kısmı arasındaki kalın ve sert kauçuk bölümdür. Bu bölümde gövde kısmını korur ve lastikte çok önemli taşıyıcı bir köprü görevi görür.

Sırt bölümü, lastiğin bire bir yerle temasta bulunduğu bölümdür. Yolun tutuşunda oldukça önemli bir göreve sahip olduğu gibi lastiğin üzerindeki desenler ve bilgiler bu kısımda yer alır.

- Aracın ve yükün ağırlığını taşımaya yardımcı olur.
- Lastiğin janta oturmasını sağlar
- Hava sızdırmazlığı sağlar

Yukarıda teknik özellikleri verilen **lastik** kısmı aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Karkas
- B. Topuk**
- C. Omuz
- D. Yanak

**DOĞRU
CEVAP B**

Aşağıdakilerden hangisi lastiğin kısımlarından değildir?

A. Kulak

B. Omuz

C. Topuk

D. Yanak

**YANLIŞ
CEVAP A**

03.4- Lastik Üzerindeki Yazıların Anlamları

Lastik Üzerindeki Yazıların Anlamları

1-Taban Genişliği
2-Yanak Yüksekliği
3-Radial Yapı

4-Jant Çapı (inch)
5-Yük Endeksi
6-Hız Gurubu

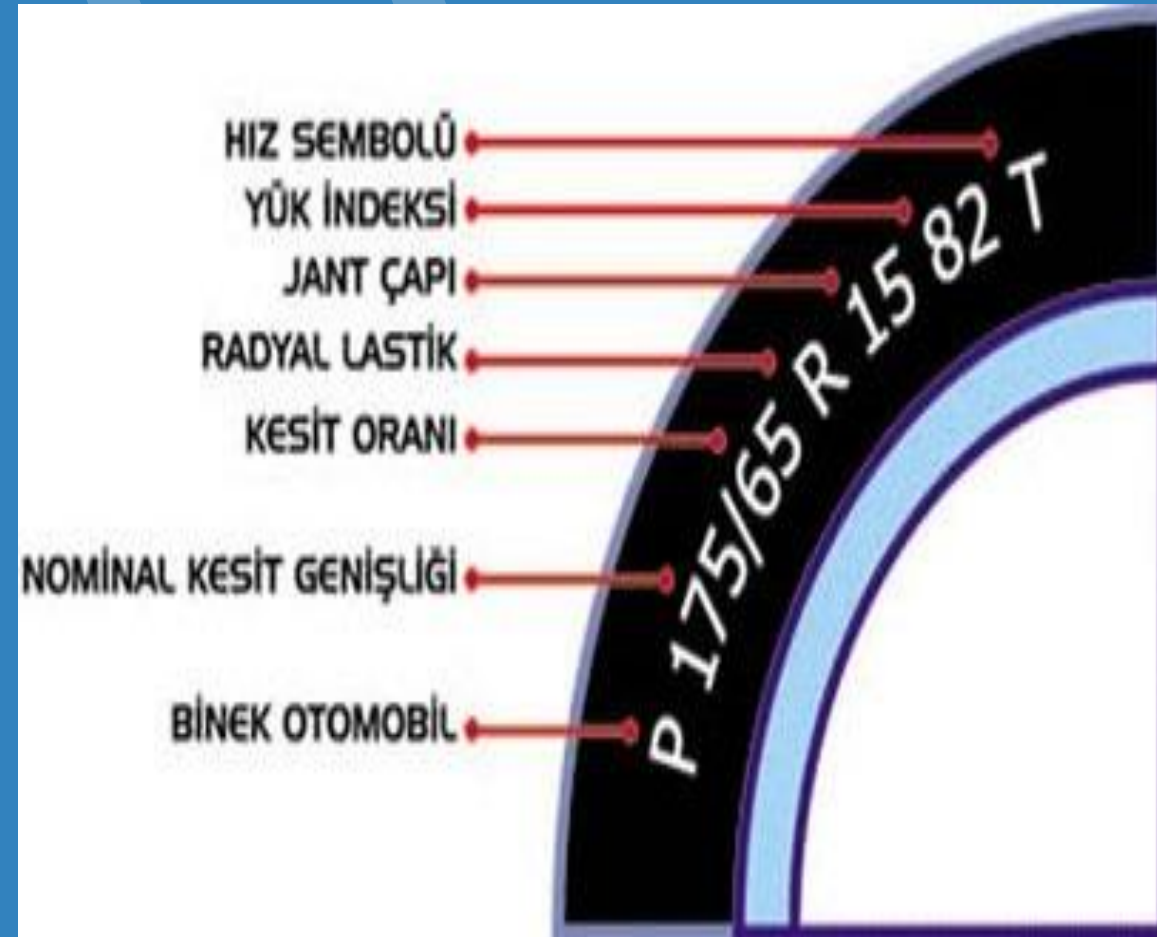
Lastik Üzerindeki Yazıların Anlamları

Oto lastik üzerinde “175/65 R 15 82 T” yazdığını varsayalım ve bu harf-rakamların anlamlarına bakalım:

Lastik çeşitleri: Lastik üzerinde harf yoksa veya P harfi görülüyorsa binek otomobil lastiği olduğu anlaşılır.

Lastik Taban Genişliği:

Lastik taban genişliği lastiğin yanaktan yanağa ölçülen, milimetre cinsindeki genişliğini ifade eder. Örnekteki 175: Lastik taban genişliği (Kullanılan ölçü birimi milimetredir.).

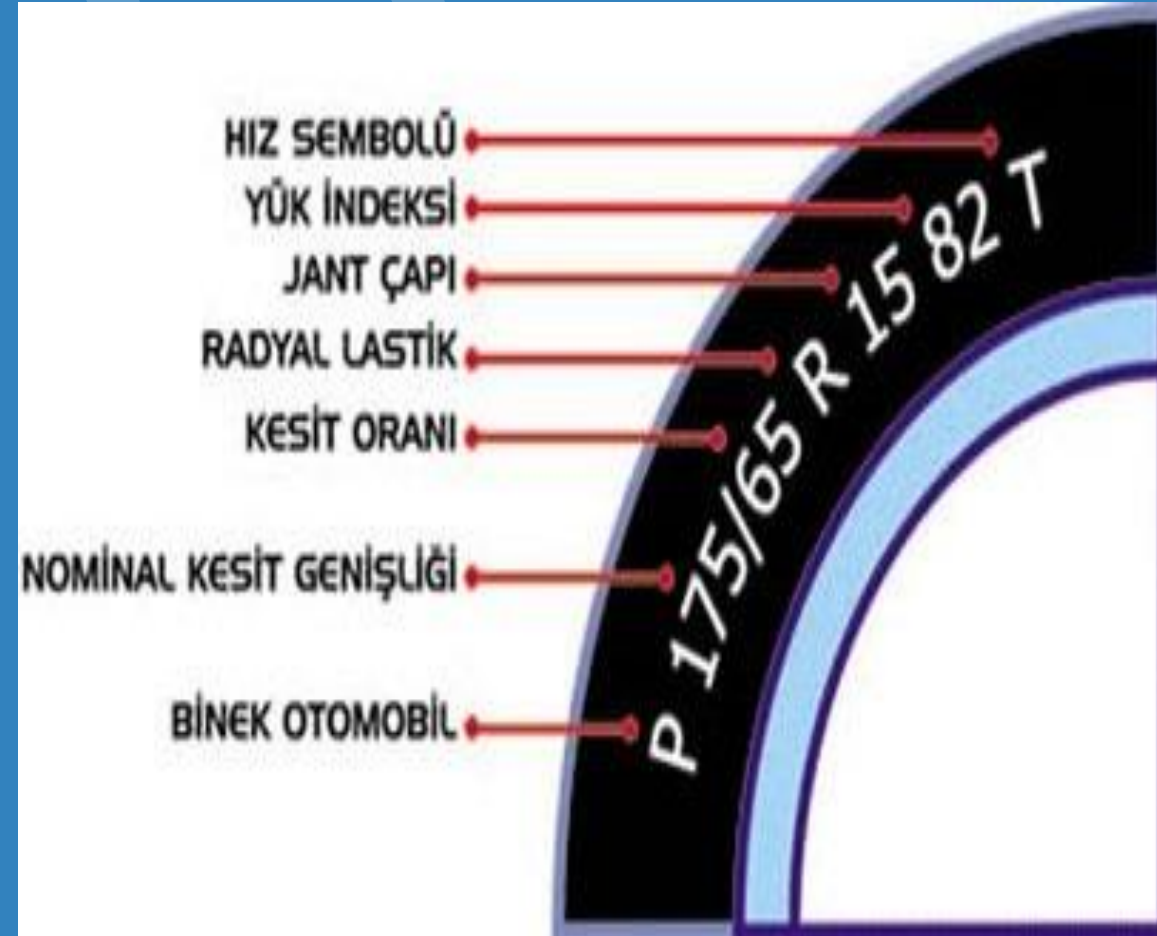

Lastik Üzerindeki Yazıların Anlamları

En Boy Oranı: Lastik yanak genişliği ile lastik taban genişliğinin oranı ise en boy oranıdır. Örnekteki 65: Yanak genişliğinin lastik taban genişliğine oranı (% değeri).

Yapı: Lastik üzerindeki R harfi, radyal yapıyı anlatır. Yeni lastiklerin neredeyse hepsi bu sistemle üretilir.

Lastik Çapı: Lastiğin iç çapı, yüksekliği inç değeri ile ifade edilir. Örnekteki 15: Lastik iç çapı, jant ölçüsüdür (Kullanılan ölçü birimi inçtir.).

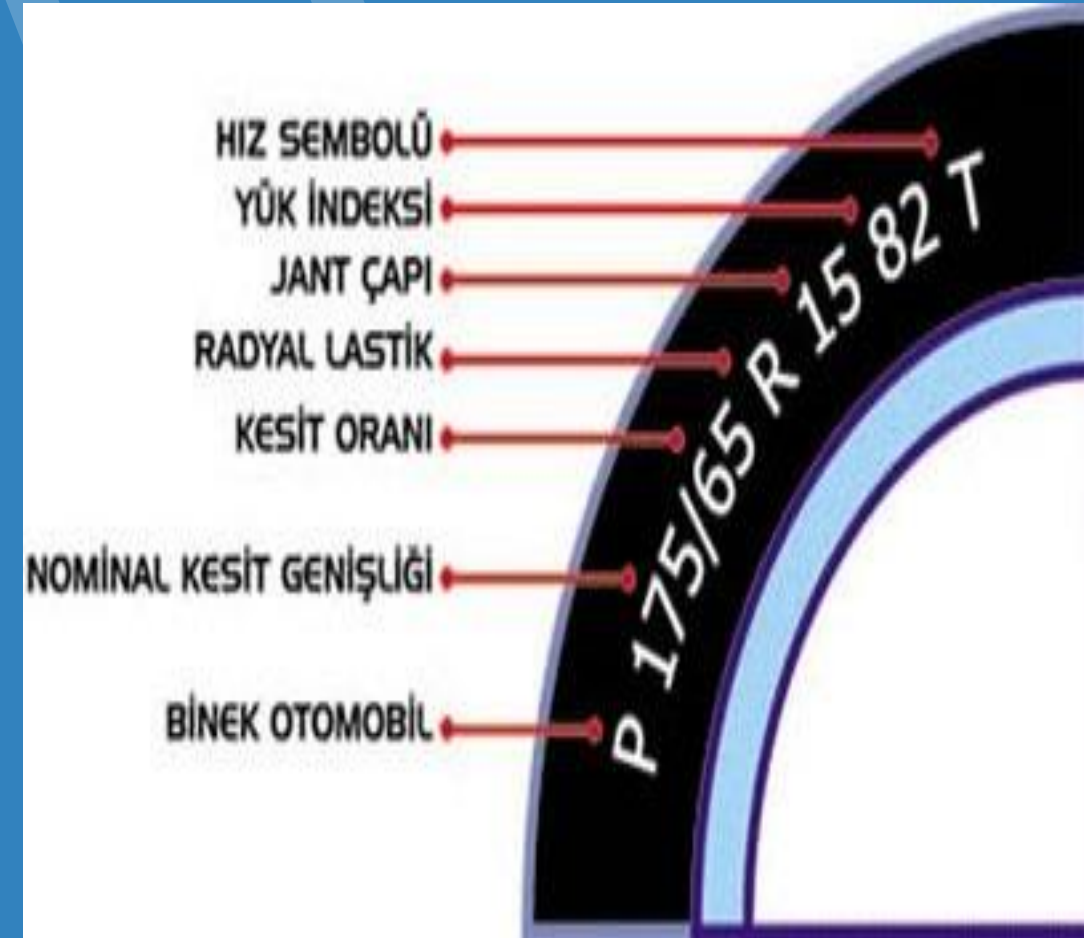

Lastik Üzerindeki Yazıların Anlamları

Yük Endeksi: Yük endeksi lastiğin maksimum taşıma kapasitesinin göstergesidir. Kilogram olarak hesaplama yapılır. Örnekteki 82: Lastik üzerindeki yük endeksidir.

Hız Sınıfı: İdeal ölçülerde şişirilen lastiklerin, yük altında ulaşabileceği maksimum hızı belirtir. Yük endeksi değerinin yanındaki harf hız sınıfını ifade eder. Örnekteki T: Uluslararası maximum hız limiti göstergesi.

Üretim Tarihi: Lastiklerde üretim tarihi de yer alır. Yanak markalamasında yer alan dört haneli kod, lastiğin üretildiği haftayı ve yılı ifade eder. Ör: 5219, 52. Hafta 2019 Yılı anlamına gelir.

P 295/82 R22,5

Yukarıdaki gibi lastik üzerinde yazan tanıtıcı yazıda, altı çizili olan ibare lastiğin hangi kısmının ölçüsüdür?

A. Taban genişliğinin

B. Yanağının

C. Yanak yüksekliğinin

D. Jant çapının

**DOĞRU
CEVAP A**

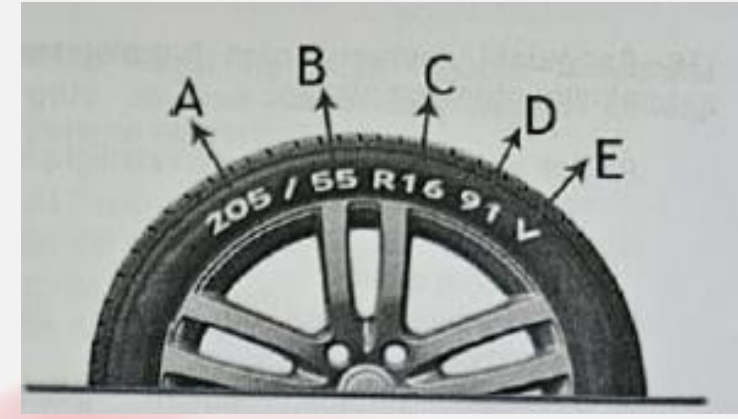

Yukarıdaki etikette **lastiğin** hangi özelliği ifade edilmiştir?

- A. Islak zeminde sürüş hâkimiyetini
- B. Lastiğin çıkardığı sesin ölçüsünü**
- C. Lastiğin markasını
- D. Lastiğin üretim tarihini

**DOĞRU
CEVAP B**

Yukarıdaki resimde 'B' ile ifade edilen bölüm lastiğin hangi özelliğini belirtir?

A. Jant çapı

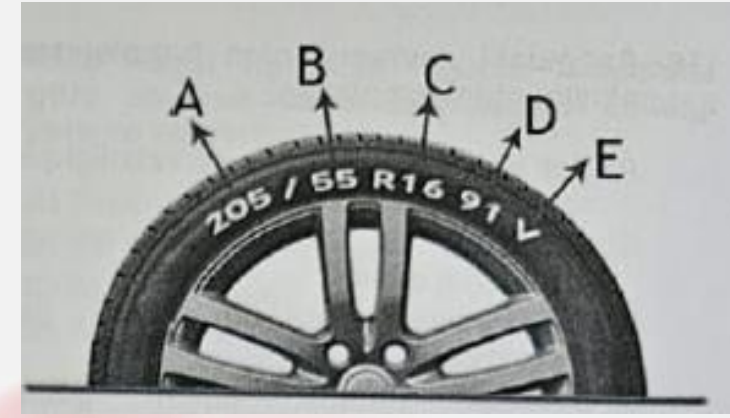
B. Lastik yanak ölçüsü

C. Lastik taban genişliği

D. Yük endeksi

**DOĞRU
CEVAP B**

Yukarıdaki resimde ‘C’ ile ifade edilen bölüm lastiğin hangi özelliğini belirtir?

A. Jant çapı

B. Lastik yanak ölçüsü

C. Lastik taban genişliği

D. Yük endeksi

**DOĞRU
CEVAP A**

Yukarıda resimde yer alan lastiğin üretim tarihi için aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A. 2010 yılının ikinci haftası
- B. 2010 yılının yirmi dokuzuncu haftası**
- C. 2008 yılının yirmi dokuzuncu günü
- D. 2008 yılının dördüncü ayının sekizinci günü

**DOĞRU
CEVAP B**

DOT DB9Z 747R4818

Yukarıdaki gibi lastik üzerinde yazan tanıtıcı yazıda **altı çizili olan ibare**, lastiğin hangi özelliğini belirtir?

- A. Yanak genişliğini
- B. Jant çapını
- C. Üretim tarihini**
- D. Taban genişliğini

**DOĞRU
CEVAP C**

AB Lastik Etiketlemesindeki Yenilikler

"Islak zeminde yol tutuş", lastiğin ıslak zemin koşullarında yola tutunma yeteneğidir. AB derecelendirmesi, ıslak zeminde yol tutuş ile yalnızca lastiğin ıslak zeminde frenleme performansına odaklanır. Performans, A sınıfı ile E sınıfı arasında derecelendirilir. Yüksek derecede ıslak zeminde yol tutuşa sahip lastikler, ıslak yollarda tam fren uygulandığında daha kısa mesafede durur. ‘

**Islak zeminde yol tutuş
derecesi**

AB Lastik Etiketlemesindeki Yenilikler

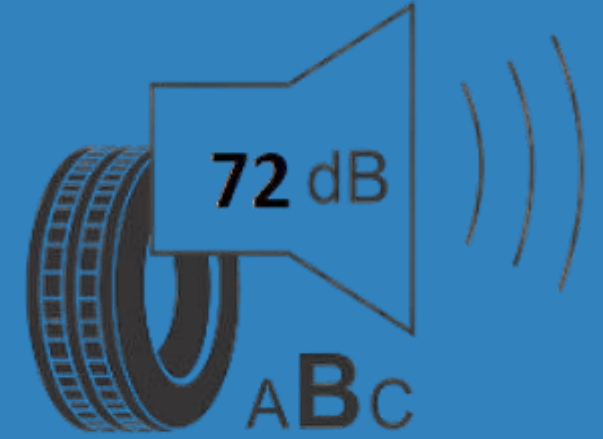
Yüksek **yakıt verimi** derecesine sahip lastikler seçmek, bir depo yakıt ile daha çok kilometre yapmanızı ve CO₂ emisyonunu azaltmanızı sağlar. Dönüş direncine bağlı olarak lastiğin yakıt verimi, en iyi yakıt ekonomisini ifade eden A sınıfı ile en kötü yakıt ekonomisini ifade eden E sınıfı arasında değişir. Yakıt tüketimi, sınıflar arasında her 100 km'lik sürüş için yaklaşık 0,1 litre artar. Basit bir şekilde ifade etmek gerekirse yakıt verimi sağlayan lastikler dönerken daha az enerji harcar. Böylece daha az yakıt kullanılmasının yanı sıra çevre üzerindeki etkinizi azaltmış olursunuz.

Yakıt verimi

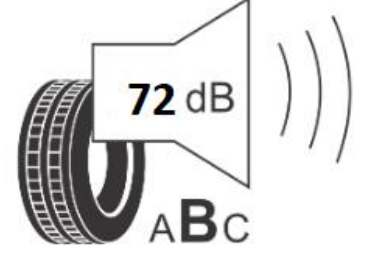
AB Lastik Etiketlemesindeki Yenilikler

AB lastik dereceleri, lastiğin sürüş sırasında çıkardığı dış ses seviyesini de dikkate alır. İyi bir **ses seviyesine** sahip lastik seçmek, sürüşünüzün çevreye olan etkisini azaltabilir. Ses seviyesi A, B veya C sınıfı olarak sınıflandırılır. Lastiğin dönüş gürültüsü desibel cinsinden ölçülür ve ölçülen sayı etiketin alt kısmında gösterilir. Düşük ses seviyeli lastikler, 67-71 dB'e sahiptir. En yüksek seviye, 72-77 dB'lik ses dalgaları oluşturur. Sadece birkaç desibellik bir artış, gürültü seviyelerinde büyük bir fark anlamına gelir. Aslında sadece 3 dB'lik bir artış, lastiğin ürettiği dış gürültüyü iki katına çıkarır.

Ses seviyesi derecesi

Yukarıdaki etikette lastiğin hangi özelliği ifade edilmiştir?

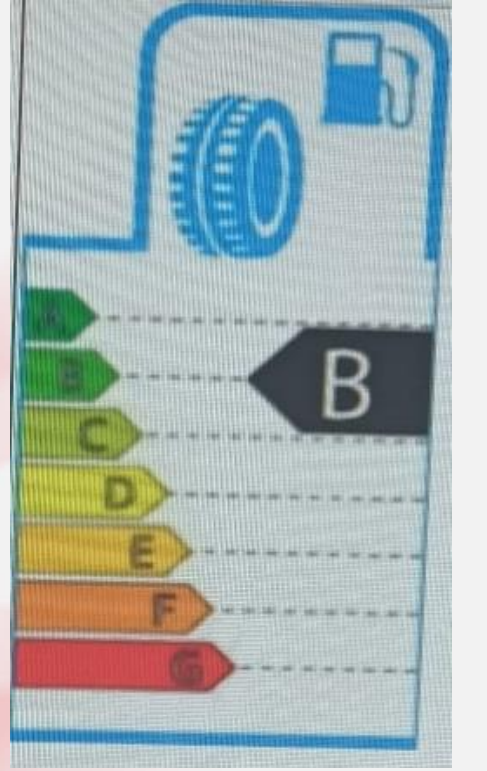

- A. Islak zeminde sürüş hâkimiyetini
- B. Lastiğin çıkardığı sesin ölçüsünü**
- C. Lastiğin markasını
- D. Lastiğin üretim tarihini

**DOĞRU
CEVAP B**

Yukarıdaki etikette **lastiğin hangi özelliği** ifade edilmiştir?

- A. Islak zeminde sürüş hâkimiyetini
- B. Lastiğin yakıt verimliliğini**
- C. Lastiğin üretim tarihini
- D. Lastiğin çıkardığı sesin ölçüsünü

**DOĞRU
CEVAP B**

03.4- Araç Lastikleri Hakkında Bilinmesi Gerekenler

Araç lastikleri hakkında bilinmesi gerekenler

- Lastik havaları normalden az olursa lastik yan duvarları aşırı esner.
- Lastik havaları normalden fazla olursa lastikler orta kısmından aşınır ve patlama riski artar.
- Aracımızın ön lastiği patlarsa araç patlayan lastik yönüne doğru çeker.
- Aracımızın arka lastiği patlarsa araç sağa sola yalpa yapar.
- Aracınıza her bindiğinizde binmeden önce lastiklerinizi kontrol edin.
- Karda dar tabanlı kış tipi lastikler daha fazla tutunma sağlar.
- Kullanmadığınız lastikleri şişirilmiş olarak depolamayın. Aksi halde lastiğin hammaddesi kauçuk sertleşir ve lastik üzerinde çatlamlar oluşur.

Araç lastikleri hakkında bilinmesi gerekenler

- Araç üreticileri tarafından onaylanmış ebattaki lastik ve jantları kullanınız.
- Yaklaşık 10.000 kilometrede bir lastik rotasyonu yapmanız tavsiye edilir. Ön ve arka lastikleri düzenli olarak yer değiştirmeyi ifade eder.
- Karlı ve buzlu yollarda lastiğinizin hava basıncını kesinlikle düşürmeyiniz.
- Lastiğinizi kaldırım kenarlarına ve sivri yüzeylere çarpmaktan kaçının.
- Aracınızı uzun süre kullanmayacaksanız, aracınızı takoza alın.

Araç lastikleri hakkında bilinmesi gerekenler

Araç lastikleri ne zaman kontrol edilir?

- Lastiklerinizin hava basıncını en az 15 günde bir kontrol edin.
- Stepne lastiğinizin basıncını da düzenli olarak en az ayda bir kez kontrol edin.
- Uzun yola çıkarken ve araç yüklüyken hava basıncını fabrika değerlerine göre 2 – 4 PSI arttırın.
- Bijon somunlarının sıkılığını düzenli olarak kontrol edin.
- Bozuk satıhlarda yüksek hız yapmayın.
- Lastik Supap kapaklarını kapalı tutun.

Lastiklerin kontrolü ne zaman yapılmalıdır?

A. Araca her binildiğinde

B. 15 günde bir

C. 30 günde bir

D. Araçtan inildiğinde

**DOĞRU
CEVAP A**

Lastiklerin hava basıncı, kaç günde bir kontrol edilmelidir?

A. 15 günde bir

B. Haftada bir

C. 30 günde bir

D. Her gün

**DOĞRU
CEVAP A**

Lastik yıpranmalara eşitlemek ve lastiğin ömrünü uzatmak için **lastik rotasyonu** kaç KM aralığında yapılmalıdır?

- A. 4.000 ila 6.000 KM
- B. 9.000 illa 13.000 KM**
- C. 2.000 ila 4.000 KM
- D. 6.000 ila 8.000 KM

**DOĞRU
CEVAP B**

Araç lastikleri ile ilgili aşağıdaki açıklamalardan hangisi yanlıştır?

A. Kullanılan lastikler havası boşaltılmış olarak depolanır

B. Supap kapakları kapalı tutulur

C. Aynı aks üzerindeki lastiklerde farklı hava basınçları, aracın düşük hava basınçlı lastik tarafına doğru çekmesine neden olur

D. Lastikleri kaldırım kenarlarına ve sivri yüzeylere çarpmak lastiklere zarar verir

**YANLIŞ
CEVAP A**

Aşağıdakilerden hangisi **lastik depolama standartlarına** uyulmadığı takdirde lastiklerde meydana gelebilecek problemlerden biridir?

A. Sertleşme ve çatlamanın başlaması

B. Hava basıncının artması

C. Daha iyi yol tutuşunun olması

D. Jantların renginin solması

**DOĞRU
CEVAP A**

Araç lastikleri hakkında bilinmesi gerekenler

Lastiklerin Ömrü Ne Kadar?

Bir aracın lastiğinin ömrü ne kadar dediğimizde ilk vereceğimiz kısa cevap 10 yıl. Ancak unutulmamalıdır ki lastik üretildiğinden itibaren 10 yıldır. Kullanıma ve yol durumuna bağlı olarak lastiğin ömrü uzayabilir de, kısalabilir. Lastiklerin hava basıncını sık sık kontrol edin. Havası doğru şişirilmemiş lastiklerin ömrü kısa olur.

Kullanım ömrünü tamamlamış lastiklerin kullanılması aşağıdakilerden hangisine **neden olur?**

- A. Konforlu bir sürüş sağlar
- B. Trafik kazası riskini arttırır**
- C. Direksiyon hâkimiyetini arttırır
- D. Aracın fren mesafesi azalır

**DOĞRU
CEVAP B**

Rot ayarı, direksiyon herhangi bir yöne doğru çevrildiğinde tekerleklerin de aynı yöne bakıyor olmasını sağlayan ayara verilen isimdir.

Rot ayarının bozuk olması, aracın ön tekerleklerinin açılarının çok fazla olması, eşit olmaması veya çok az olması durumudur. Ön lastikler içten ve dıştan düzensiz aşınır.

Balans ayarı ise aracın tekerlekleri arasındaki açıların birbirine eşit olması durumuna denir.

Balans ayarı bozuksa tüm lastikler eşit dönüş yapmaz ve sürüş sırasında aracın zıplaması, yoldan bağımsız sarsılması oluşabilir.

Lastikler yola eşit olarak basmadığı için ayar zamanında yapılmaz ise gereksiz aşınmalar meydana gelebilir ve lastik ömrü beklenenden erken dolabilir.

Rot ayarı bozuk olan bir araçta aşağıdaki durumlardan hangisi meydana gelir?

- A. Direksiyon mili yamulur
- B. Direksiyon kovanı eğilir
- C. Arka lastikler yandan aşınır
- D. Ön lastikler içten ve dıştan aşınır**

**DOĞRU
CEVAP D**

Kış Lastiği Nedir?

Kış mevsimi için özel üretilen optimal lastiklerdir. Yumuşak bir lastik karışımı olduğundan, soğuk havalarda yol zeminine uyum sağlar. Titizlikle geliştirilmiş olan dış zemin, oynak olan (örneğin; kar yada çamur gibi) zeminlere çok rahat uyum sağlar.

Yolcu ve eşya taşımalarında kullanılan araçların her yılın 1 Aralık ile 1 Nisan tarihleri arasında kış lastiği kullanmaları zorunludur.

Kış lastiğinin başlıca özellikleri ve araç sahiplerine sağladığı avantajlar:

- Kış lastiklerinin yaz lastiklerine göre genellikle daha fazla diş derinliği vardır.
- Kış lastiklerinde desen doluluk oranı, standart lastiklere göre daha azdır. Böylece yol yüzeyindeki kar, buz, su, çamur gibi maddelerin oluklardan dışarı atılması daha kolay olur.

- Kış lastiklerinin sırt deseninde kılcal damarlı ve omuz bloklarının dişli bir yapısı vardır. Bu yapı, karlı, erimiş karlı ve çamurlu yüzeylerde ilave çekiş sağlar.
- Kış lastikleri özel karışımı sayesinde kış şartlarında sertleşmeyerek, tutunma özelliklerini korur.
- İçeriğindeki yüksek silika oranıyla, tutunma özelliklerini korur ve ıslak zeminde sürüş emniyetini artırır.

Kış Lastiği Nedir?

M+S "DÖRT MEVSİM LASTİKLERİ" KIŞ LASTİĞİ SAYILIR MI?

M+S lastikleri ancak Kış Lastiği sembolünü taşıyorsa M+S Kış Lastiği olarak değerdendirilebilir. Kış lastiği sembolünü taşımayan M+S lastiklerinin kar üzerinde fren mesafelerinin yaz lastiklerinden daha kısa, ancak kış lastiklerinden daha uzun olduğu saptanmıştır. “Kış Lastiği” sembolünü taşımayan M+S “Dört Mevsim Lastikleri” nin kışın iyi bir Kış Lastiği, yazın da iyi bir Yaz Lastiği olamayacağı mutlaka bilinmelidir.

Otobüs, kamyon, tanker, çekici, römork ve yarı römork gibi araçların **kış lastik diş derinlikleri** ne kadar olmalıdır?

A. 4 mm

B. 3 mm

C. 2 mm

D. 1 mm

**DOĞRU
CEVAP A**

Kış lastiği işaret ve/veya sembol aşağıdakilerden hangisidir?

- A. (B+K) işareti ve kar tanesi sembolü
- B. (M+S) işareti ve kar tanesi sembolü**
- C. (F+K) işareti ve kar tanesi sembolü
- D. (A +F) işareti ve kar tanesi sembolü

**DOğRU
CEVAP B**

Güvenli bir sürüş için otomobillerde **lastik diş derinliği** en az ne kadar olmalıdır?

A. 1.6 mm

B. 2.6 mm

C. 1.4 mm

D. 3 mm

**DOĞRU
CEVAP A**

KIŞ VE YAZ LASTİKLERİ ARASINDAKİ FARKLAR

KULLANIM KOŞULLARI

Kış lastikleri +7 derece hava sıcaklığının altında daha iyi tutunma sağlayan, daha çabuk ısınan hamura sahip olan lastiklerdir.

Yaz lastiklerinde ise +7 derecenin üzerindeki hava koşullarına göre daha geç ısınan ve hava sıcakken ıslak ve kuru zeminde, daha kısa fren mesafesi ile durmanızı sağlayan hamura sahip olan lastiklerdir.

-KILCAL KANALLAR VE SU TAHLİYESİ

Kış lastiği üzerinde bulunan kılcal kanallar lastiğin özellikle karlı ve yumuşak zemine daha iyi tutunmasını, zeminde temas ettiği suyun daha iyi tahliye edilmesini sağlar. Bu sayede kış lastikleri kışın daha iyi tutunmanızı sağlar. Yaz lastiklerinde ise kılcal kanalların yerine daha kalın kanallar vardır. Bu kanallar sayesinde kuru zeminde yere temas eden yüzey daha fazladır. Islak zeminde de su tahliyesini daha iyi biçimde gerçekleştirir.

HAMUR FARKI

Aslında kullanım koşullarında da bir kısımdan bahsettiğimiz bu fark, kış lastiklerinin kullanımının hava ve yer sıcaklığına bağlı olarak daha çabuk ısınmasını sağlarken, yaz lastiklerinde de daha geç ısınmasını sağlar. Bu sayede soğuk havada daha çabuk ısınan lastik daha iyi bir yol tutuş ve sürüş güvenliğini kullanıcısına sunar. Yaz mevsiminde ise daha sıcak olan zemine daha geç ısınarak direnç gösteren yaz lastikleri sürüş esnasında mevsimi haricinde lastik kullanımına göre daha güvenli bir sürüşü kullanıcısına sunar.

-DURMA MESAFESİ

Her iki lastikte ait olduğu hava koşullarında size daha iyi durma mesafesini sunar. Yaz lastikleriyle kış koşullarında durma mesafeniz artarken, kış lastikleriyle de yazın durma mesafeniz hatta yol tutuş kabiliyetiniz azalır.

-SÜRÜŞ KONFORU

Mevsimine göre lastik kullanımı sürüş güvenliğinin yanında sürüş konforunuza da doğrudan etki eder. Kış koşullarında yaz lastikleri kullanıyorsanız bunu pek fazla hissetmeseniz de yaz mevsiminde kış lastiği kullanmak her kullanıcının hissedeceği konfor eksikliklerini yaşatır. Örneğin kış lastikleri yazın daha fazla gürültü çıkarır ve kabinde bu gürültüyü duyabilirsiniz. Ayrıca viraj dönüşlerinde ve manevralarda lastik sesi daha fazla çıkar. Bu detaylar sürüş konforunuzu etkileyen temel faktörlerdir.

Bu detayların haricinde ise mevsimine göre lastik kullanımı tüketiciye daha uzun ömürlü lastik kullanma imkânı sağlar. Senede iki farklı lastik kullanımı lastiklerinizin ömrünü doğrudan uzatır.

Diş derinliği:

Yeni bir binek lastiğin başlangıçta diş derinliği **8-9 mm** civarındadır. Yasal olarak, lastik genişliğinin %75'i ve tüm çevresi boyunca **diş derinliği 1,6 mm'ye** inene kadar lastiklerinizi kullanabilirsiniz. Ancak yaz ve dört mevsim lastiklerinizi **3 mm**, **kış lastiklerinizi ise 4 mm'ye** indiğinde değiştirmeniz gerekmektedir. Çünkü o derinliklere indiğinde lastikler hızla aşınmaya başlar.

Mevsimine göre lastik kullanmamak

Yaz lastiklerini kışın kullanmak lastiklerin ömrüne direkt olarak zarar vermezken sürüş güvenliğinizi etkileyen en temel faktördür. Kış koşullarında yaz lastiklerinin yola tutunması daha az olduğu için viraj dönüşlerinde, fren yapma ve durma sırasında aracın kaymasına sebep olabilir. Yaz mevsiminde kış lastiği kullanmak ise yol tutuş, fren yapma ve durma mesafenizi olumsuz olarak etkiler. Bunun yanında lastiğin ömrünü yarı yarıya azaltır.

Aşağıdakilerden hangisi kış lastiği le yaz lastiği arasındaki farklardan biri **değildir**?

- A. Düşük sıcaklıklarda yapısal özelliğini kaybetmez
- B. Lastiğin üzerinde bulunan kanal sayısı fazladır
- C. Agresif tasarıma sahip lastik dişleri kış şartlarında yol tutuşunu artırır
- D. Lastiklerin jant genişliği farklıdır**

**YANLIŞ
CEVAP D**

Kış lastiği kullanma zorunluluğu ile ilgili usul ve esaslar hakkında tebliğ

Kış lastiği zorunluluğu

MADDE 5 – (1) Ülkemizde tescil edilmiş olsun veya olmasın, şehirlerarası karayollarında yolcu ve eşya taşımalarında kullanılan taşıtlarda her yılın **1 Aralık ile takip eden yılın 1 Nisan tarihleri arasında** kalan dört aylık dönemde kış lastiği kullanılması zorunludur.

(2) İl sınırları içerisinde, kış lastiği uygulaması yapılıp yapılmayacağı ortalama yerel sıcaklıklar dikkate alınarak ilgili valiliklerce belirlenir ve gerekli duyurular yapılır.

(3) Valilikler, kış lastiği uygulamasını, Bakanlıkça belirlenen tarih aralığındaki sürenin öncesinde ve/veya sonrasında 1'er ay arttırabilir.

Araçların yüklenmesine ilişkin usullere göre, yolcu ve eşya taşımalarında kullanılan araçların her yılın hangi tarihleri arasında **kış lastiği kullanması** zorunludur?

- A. 1 Eylül - 1 Ocak
- B. 1 Ekim - 1 Şubat
- C. 1 Kasım - 1 Mart
- D. 1 Aralık - 1 Nisan**

**DOĞRU
CEVAP D**

Karda Ne Çeşit Lastik Daha Fazla Tutunma Sağlar?

Geniş lastik mi dar lastik mi: Aradaki fark nedir?

Yapışkanlık

Geniş lastikler yol kavrama konusunda daha iyidir. Kuru yollarda sürüş yapanlar için bu daha doğrudur çünkü daha fazla lastik yolda kalır ve bu nedenle yapışkan olması daha önemlidir. Kısa boy ve geniş lastik daha dayanıklıdır. Özellikle de dönüşlerde daha iyi kavrar. Kar örtüsünde giderken geniş lastik daha iyi dönüş sağlar. Çamurda ve derin karlı yolda kolay kayabilir. Islak yolda yapışkanlık geniş lastikte artış gösterir. Ama her zaman değil.

Karda Ne Çeşit Lastik Daha Fazla Tutunma Sağlar?

Islak yolda kayma

Geniş kayma yüzeyi nedeniyle, geniş lastik çok fazla su alır. Bu nedenle geniş lastikler kayar. Islak yolda kaymanın riskleri ise geniş lastikle artar. Yapabileceğiniz tek şey, ayağınızı gazdan çekmek ve dikkatli olmaktır.

Karda Ne Çeşit Lastik Daha Fazla Tutunma Sağlar?

Fren özellikleri

Geniş lastiklerin dar lastiklere göre fren mesafeleri daha kısadır. Bu kış aylarında da geçerlidir ama derin karla kaplı yol için aynı şey söylenemez. Ayrıca, ıslak yolda kayma olana kadar da ıslak zeminde de kısa fren özelliği geçerlidir. Dar lastikler de ise bu durum çok daha önce görülür.

Araca takacak olduğunuz kış lastiklerinin aracın standart lastiklerinin taban genişliğinden daha dar olmasına dikkat etmelisiniz. Lastikteki yüzey oranı daraldıkça zemine olan basınç artar ve kış şartlarında aracın yürümesi daha iyi olur.

Karlı yüzeylerde hangi lastik tipi daha etkin tutunma sağlar?

- A. Kış tipi dar tabanlı lastik**
- B. Kış tipi geniş tabanlı lastik
- C. Dar tabanlı düşük basınçlı lastik
- D. Geniş jantlı modifiyeli lastik

**DOĞRU
CEVAP A**